

Γιώργος Τσιρώνης «Αφιερώσεις»

Με μια ποιητική συλλογή 50 ποιημάτων που τιτλοφορείται «Αφιερώσεις» –εμφανώς στα πρόσωπα που έχει στο μυαλό και στην καρδιά του και στις μαθητείες του, τους πνευματικούς του συντρόφους, τον Διονύσιο Σολωμό, τον Νίκο Καρούζο και τον Σωκράτη Σκαρτσή, και αφανώς στον κόσμο του, έμψυχο και άψυχο, όπως διαμορφώθηκε από τις συννευρέσεις του, τυχαίες και σκόπιμες– ο Γιώργος Τσιρώνης μας θυμίζει ότι η ποίηση δεν είναι μια αδιάφορη πνευματική εργασία κουλτουριάρηδων, αλλά μία κατεξοχήν ερωτική πράξη.

Θέλω να πω πως ο Γιώργος Τσιρώνης είναι ερωτικός ποιητής, όχι βέβαια γιατί τα ποιήματά του θεματικά ασχολούνται με τον έρωτα, αλλά γιατί η στάση του απέναντι στα πράγματα και στους ανθρώπους είναι γνήσια ερωτική, καθώς αποκαλύπτοντας τα ουσιαστικά στοιχεία της ζωής μας και φανερώνοντας μια προσωπική όψη της πραγματικότητας, μας καλεί σε μια προσωπική στάση απέναντι στη ζωή, νικώντας έτσι τη σύμβαση και το θάνατο. Στο βαθμό που συμβαίνει αυτό, η ποίηση είναι μια καθαρτική-λυτρωτική λειτουργία, είναι ανάσα ελευθερίας και αυθεντικής ζωής, τόσο για τον ποιητή που ασκεί την όρασή του και ακονίζει την ψυχή και το μυαλό του, όσο και για τον αναγνώστη-συνδημιουργό, που θεάται τον κόσμο όχι βέβαια διαθλασμένο αλλά οπωσδήποτε κεκαθαρμένο από τη σύμβαση, τη συνήθεια και την ασχήμια...

Ο Γιώργος Τσιρώνης συλλέγοντας συστηματικά αισθήματα, βιώματα και διαθέσεις ζωής, μας προσφέρει μια ποιητική θέα του κόσμου. Γενέθλιος τόπος της ποίησής του είναι η καθημερινότητα, με τις ασήμαντες κι αδιάφορες για τους πολλούς μικρολεπτομέρειές της, αλλά με και τα μεγάλα και αιώνια θέματα, που διαρκώς αναρριπίζει: τον έρωτα, τη γυναίκα, το χρόνο, τη νιότη και τα γηρατειά, τη χαρά και τη λύπη, την ευτυχία και τον πόνο, τη ζωή και το θάνατο, το φως και το σκοτάδι, την ελπίδα και την απόγνωση, τον πόθο και τη διάψευση, τη νίκη και την ήττα, τους φανερούς και αθέατους δρόμους της ανθρώπινης ύπαρξης... Η ποίησή του, γεμάτη ανάσες ζωής, μας γειώνει γλυκά. Η υπαρξιακή του αγωνία, υποδόρια αλλά εμφανής, διασκεδάζεται ποιητικά με χιούμορ και κατάφαση ζωής.

Η ποίηση του Γιώργου Τσιρώνη δεν είναι μονόχορδη, γιατί δεν είναι ποίηση γραφείου, νιώθεις πως γεννιέται κάθε στιγμή μαζί με τη ζωή, κι είναι βαθειά ανθρώπινη, γιατί είναι καμωμένη με αγάπη για τον άνθρωπο. Οι απλούστερες σκέψεις και οι καθημερινές ανησυχίες του ποιητή γίνονται μοχλός για την ανατάραξη των συναισθημάτων και την αναδιάταξη της πραγματικότητας, αφετηρία ποιητικής γέννας. Έτσι, θέλοντας να μοιραστεί τη γνώση της εμπειρίας του μαζί μας, ανανεώνει τα πράγματα και μας προσφέρει μια νέα οπτική για τη θέασή τους.

Ο Γιώργος Τσιρώνης παράγει μια ποίηση χαμηλόφωνη, αψιμυθιώτη, απαλλαγμένη από τα συνήθη γλωσσικά τεχνάσματα που κάποτε κάνουν ένα κείμενο λογοτεχνικό· χωρίς επιτηδεύσεις κι εγκεφαλικές κατασκευές, με μια τίμια κι απλή τεχνική, που αξιοποιεί την κύρια γλωσσική μονάδα, τη λέξη, και στηρίζεται στην εύστοχη χρήση του ρήματος και του ονοματικού συνόλου, στήνει με αβίαστη ισορροπία το στίχο και τη στροφική του μονάδα. Καθώς οι λέξεις γεννιούνται σε πνεύμα γνήσια ποιητικό και η σκέψη του μετατρέπεται σε εικόνα, υπηρετεί τίμια την εξεικόνιση του ψυχικού του τοπίου και οδηγεί κατευθείαν τον αναγνώστη σε μια αισθητική βίωση του κόσμου, μακριά από διανοητικές κατασκευές και αφηρημένα σχήματα. Ο ποιητής, γνωρίζοντας τα «μυστικά» του ελεύθερου στίχου φαίνεται πως ακολουθεί την παλιά εκείνη σύσταση του Αναγνωστάκη: «σαν πρόκες πρέπει να καρφώνονται οι λέξεις».

Για τον Τσιρώνη η ποίηση φαίνεται πως ξαναβρίσκει την αρχέγονη αποστολή της, της επικοινωνίας τόσο του ποιητή με τον κόσμο και τον εσώτερο εαυτό του όσο και με τον παραλήπτη του ποιήματος, τον αναγνώστη, ο οποίος αντλώντας από τα δικά του συγκινησιακά και γνωστικά βιωματικά αποθέματα, τελικά αυτονομείται από το ποίημα και με διάυλο τη γλώσσα πραγματοποιεί μια νέα συνάντηση με τον κόσμο.

Πιστεύω ειλικρινά ότι η ποίηση δε σχολιάζεται, δε διαμεσολαβείται, και γι' αυτό δε θα ήθελα να νοθεύσω περισσότερο τη συνάντηση που –ελπίζω πως– θα πραγματοποιήσετε μαζί της, με περισσότερες άχαρες φιλολογικές παρατηρήσεις.

Μίλησα για τον Γιώργο Τσιρώνη χωρίς να κάνω καμιά άμεση αναφορά στα ποιήματά του· δε θέλησα να συλλέξω ψηφίδες, θραύσματα ποίησης αλλά να σας μεταφέρω την υποκειμενική μου εμπειρία από την προσωπική μου συνάντηση με την ποίησή του. Γιατί –όπως είπα– η ποίηση ασφαλώς δεν εξηγείται· βιώνεται. Γι' αυτό θα ήθελα να τελειώσω διαβάζοντας ένα ποίημά του, τρυφερή ποιητική εικονογραφία του χειμώνα, χωρίς σχόλια, που οπωσδήποτε το αδυνατίζουν· το 'χουμε αναμφίβολα ανάγκη μεγάλη τη στυφή τούτη άνοιξη: «*Το ήρεμο γκρίζο του χειμώνα*».